

Visiedocument havo-bovenbouw VLC-Barneveld

Auteur : Annerieke van Haaften- Schreuder
Datum : juli 2026
Onderwerp : Richting en ruimte

Aanleiding

Met ingang van cursusjaar 2027-2028 start de eerste lichting leerlingen met het programma van havo-4. In het cursusjaar 2026-2027 wordt gewerkt aan de opbouw van dit nieuwe bovenbouw-havo-team. Dit document geeft de bouwstenen weer die door collega's zijn aangereikt tijdens de brainstormbijeenkomsten (april 2026) en die de richting vormen voor het verder ontwikkelen van de bovenbouw-afdeling.

Onze leerling

Bovenbouwleerlingen die havo volgen zijn te typeren als jongeren die in staat zijn om een cognitieve prestatie te leveren. Ze werken graag toepassingsgericht en zijn vaak al bekend met het arbeidsproces. De leerlingen zijn gemotiveerd wanneer ze het nut van leren inzien en ze verlangen naar (meer) autonomie. In hun leerproces hebben ze naast persoonlijke aandacht ook kaders en structuur nodig om te kunnen ontwikkelen.

Het bovenbouw-team vormt een veilige leergemeenschap voor leerlingen en docenten. De afdeling vormt een herbergzame plek, ook voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.

Het onderwijs

In de onderbouw is een stevige basis gelegd voor vorming van de leerling. Het onderwijs in leerjaar 4 en 5 focust op de verdere toerusting van leerlingen. Het onderwijs in de bovenbouw van de havo heeft een tweeledig doel: leerlingen ronden hun schoolloopbaan met een havo-diploma af en worden voorbereid op de stap naar het hoger beroepsonderwijs. Het bovenbouwonderwijs kan gekarakteriseerd worden aan de hand van de drieslag 'hoofd, hart en handen'.

Hoofd

De leerlingen krijgen kwalitatief goede lessen, gericht op de exameneisen. We streven naar hoogwaardig onderwijs, gegeven door vakbekwame docenten. Wij kiezen daarbij voor een klassieke vorm van onderwijs, waarbij digitale middelen ondersteunend zijn. Leerlingen ontvangen gerichte feedback op zowel het proces als het product. Door middel van formatieve toetsen krijgen leerlingen zicht op hun ontwikkeling. Om leerlingen goed voor te bereiden op het examen en het hbo krijgen studievaardigheden een eigen plaats in het curriculum. Vanwege de kleinschaligheid van de havo wordt in Barneveld een vakkenpakket met een beperkt aantal vakken/keuzes aangeboden.

Hart

In een periode waarin levensvragen als ‘wie ben ik?’ en ‘waarom ben ik op deze wereld?’ een grotere rol (gaan) spelen is het belangrijk dat docenten beschikbaar zijn om in gesprek te gaan met onze jongeren. Dit vraagt om betrokken en betrouwbare identificatiefiguren die een Bijbelse grondhouding van geloof, hoop en liefde uitstralen. Tegelijkertijd zetten we in op kennis en vaardigheden bij mentoren en docenten om professioneel te kunnen handelen als leerlingen vastlopen in identiteitsvraagstukken of andere mentale problemen.

Handen

Naast de vaardigheden die tijdens de vaklessen naar voren komen, is het ook wenselijk dat leerlingen daadwerkelijk aan de slag kunnen met datgene wat ze leerden. Het merendeel van de havo-leerlingen koppelt de leerstof graag met praktijk. Om recht te doen aan deze praktische instelling worden vanaf de start onder andere de praktijkgerichte programma's Maatschappij en Technologie (havo-p, voorheen: vakhavo) aangeboden.

Richting en ruimte

Kenmerkend voor jongeren in de bovenbouw is dat zij meer en meer op zoek gaan naar hun eigen identiteit. Docenten worden uitgedaagd om naast richting ook ruimte te geven. Veel van onze leerlingen groeien op in een beschermde context. Het is waardevol voor leerlingen om ervaringen op te doen buiten die vertrouwde wereld. Het burgerschapsonderwijs biedt daarbij veel kansen – binnen en buiten de lessen. Door middel van (internationale) excursies komen leerlingen in contact met andere overtuigingen en culturen en leren zij verwoorden waar zij zelf voor staan. Het doel hiervan is dat onze jongeren stevig(er) wortelen in de christelijke traditie, zich kunnen verhouden tot andersdenkenden en dat ze voorbereid zijn op de veelkleurige samenleving waarin ze hun plek vinden na hun schooltijd op het (Barneveldse) Van Lodenstein College.

Veranderingen locatie Barneveld

Het is belangrijk dat er een doorlopende leerlijn ontstaat vanaf leerjaar 1 tot en met leerjaar 5. Om de continuïteit in lesstof te waarborgen wordt collega's gevraagd les te geven in zowel de boven- als de onderbouw.

De komst van vierde- en vijfdeklassers gaat het pedagogisch klimaat op locatie Barneveld veranderen. Om deze leerlingen een eigen plaats te geven binnen de school wordt de ‘kleine’ aula in de nieuwgebouwde uitbreiding van het schoolgebouw de plek waar de bovenbouwleerlingen in tussenuren en in de pauzes hun tijd kunnen doorbrengen.

Extra aandacht is nodig voor de plaats van havo-3 in de schoolloopbaan van onze leerlingen. We zien dit leerjaar als een cruciaal jaar. Conform het nieuwe overgangsbeleid zitten de derdeklassers op het juiste niveau en hebben zij voldoende kennis en vaardigheden om door te kunnen groeien naar de bovenbouw. Om hen goed voor te bereiden op het bovenbouwonderwijs is het belangrijk dat het onderwijs in klas 3 zowel inhoudelijk als organisatorisch aansluit bij leerjaar 4. Denk hierbij aan meer verdieping in de lesstof, werken met grotere (vakoverstijgende) projecten, omvang/frequentie van toetsen aanpassen en werken met toetsweken.

Locatieoverstijgend

Barneveld heeft de ruimte om het onderwijs op haar locatie in te vullen zoals passend is bij de doelgroep. Tegelijkertijd is samenwerking met andere locaties belangrijk, daar is immers kennis en ervaring op te halen wat betreft het bovenbouwonderwijs. Binnen locatieoverstijgende vakgroepen wordt afstemming over methodes, toetsen en PTA's gestimuleerd.